

EQAVET

European Quality Assurance
in Vocational Education and Training

Supporting the implementation of the
European Quality Assurance Reference Framework
for Vocational Education and Training

EQAVET-viitekehys-
sen mukainen
lähestymistapa
laadunvarmistuk-
seen

Suosituksia
ammatillisen
koulutuksen
järjestäjille

Ammatillisessa koulutuksessa on laadunvarmistuksen viitekehyksistä tullut viime aikoina tärkeä osa laadunhallinnan kehittämistä. Ammatillisen koulutuksen järjestäjät voivat myös oppia laadunhallinnassa pitemmällä olevien kokemuksista aloittaessaan oman laatujärjestelmänsä kehittämisen.

EQAVET-verkosto on määritellyt laadunvarmistuksen kehittämiseksi ja vahvistamiseksi joukon yhteisiä teemoja, joita viitekehyksessä kutsutaan rakennuspalikoiksi. Eurooppalaiset ammatillisen koulutuksen järjestäjät voivat käyttää näitä rakennuspalikoita ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehysten (EQAVET) määrittelyjen mukaisesti. Rakennuspalikat ovat alustava analyysi eurooppalaisten ammatillisen koulutuksen järjestäjien lähestymistavoista laadunvarmistukseen.

EQAVET-viitekehys

EQAVET-viitekehys on luotu parantamaan ammatillista koulutusta. Se tarjoaa viranomaisille ja koulutuksen järjestäjille yhteisiä työkaluja laadunhallintaan.

Jäsenvaltioilla on hyvin erilaisia ja monentyyppisiä lähestymistapoja ammatillisen koulutuksen laadunvarmistukseen, lähestymistavat voivat vaihdella myös eri koulutusmuotojen välillä. Täten viitekehys toimii yhteisenä lähtökohtana, ja sen avulla varmistetaan erilaisten lähestymistapojen ja käytäntöjen välinen avoimuus, yhtenäisyys ja siirrettävyys Euroopassa. Tällä voidaan lisätä osapuolten keskinäistä luottamusta sekä oppijoiden ja työntekijöiden liikkuvuutta.

Viitekehys kehitettiin jäsenvaltioiden ja Euroopan komission yhteistyönä. Euroopan parlamentti sekä neuvosto hyväksyivät sen vuonna 2009. Viitekehys kuuluu keskeisenä osana Kööpenhaminan julistuksen jatkotoimenpiteisiin sekä käynnissä olevaan Euroopan koulutusjärjestelmän uudistustyöhön. Kööpenhamina -prosessin keskeinen tavoite on ollut ammatillisen koulutuksen yhteistyön tiivistäminen Euroopassa. Jokaisessa jäsenvaltiossa on *laadunvarmistuksen kansallinen yhteyspiste*, joka tiedottaa viitekehukseen ja ammatillisen koulutuksen kansalliseen laadunvarmistukseen liittyvistä asioista.

Rakennuspalikat

Alustavassa analyysissä tutkittiin eurooppalaisten ammatillisen koulutuksen järjestäjien EQAVET-viitekehysten mukaisesti kehittämiä lähestymistapoja laadunvarmistukseen, ja siinä tunnistettiin kuusi toisistaan riippuvaista rakennuspalikkaa. Nämä rakennuspalikat tukevat ja täydentävät toinen toisiaan, ja ne perustuvat EQAVET-viitekehysten ohjeellisiin kuvaajiin ja indikaattoreihin.

Rakennuspalikat ovat ohjeellisia, ja sisältävät ne keskeiset toiminnot, joiden avulla voidaan parantaa laadunvarmistuksen prosesseja EQAVET-viitekehysten mukaisesti. Jokaisen rakennuspalikassa on mukana esimerkkejä eurooppalaisten ammatillisen koulutuksen järjestäjien käytännöistä. Yksityiskohtaiset tiedot esimerkeistä ovat saatavilla osoitteessa: www.eqavet.eu/index2.html

Rakennuspalikoissa esitetään toimintoja, joiden avulla koulutuksen järjestäjät voivat kehittää ja tukea EQAVET-viitekehysten mukaista lähestymistapaa laadunvarmistuksessa. Toimintoihin kuuluvat:

- yhteys EQAVET-viitekehysten laadunvarmistuksen eri vaiheisiin
- toimintaan kannustaminen
- niiden asioiden tunnistaminen, jotka ovat laadunvarmistuksen onnistumisen kannalta keskeisiä.
- tutustuminen eurooppalaisten koulutuksen järjestäjien kokemuksiin, niistä tehtyihin analyyseihin ja esityksiin uusiksi toimintatavoiksi.

01	Rakennuspalikoiden yhteys EQAVET-viitekehyksen laadunvarmistuksen neljään vaiheeseen				Keskeiset kysymykset <i>Kysymyksiä onnistumiseen johtavista tekijöistä</i>	Aikaisemmat kokemukset <i>Uusien toimintatapojen esittäminen</i>
	Suunnit- telu	Toteutus	Arviointi	Tarkasta- minen		
1. Varmistetaan, että johto on sitoutunut laadunvarmistukseen.	✓	✓	✓	✓	Miten johtoryhmä - johtaa laadunvarmistusta - varmistaa laadunvarmistusmenetelmät, joihin sisältyy muiden kokemuksista oppiminen - rohkaisee henkilöstöä osallistumaan laadunvarmistukseen - varmistaa kustannustehokkaan ja tarkoituksenmukaisen lähestymistavan laadunvarmistukseen? Miten opetushenkilöstöä voidaan parhaiten kannustaa parantamaan lähestymistapaansa laadunvarmistukseen?	Ammatillisen koulutuksen järjestäjien johtoryhmä voi hyödyntää EQAVET-viitekehystä laadunvarmistuksen kehittämisessä ja sen seurannassa. Ulkopuolelta tuleva tunnistus tehokkaille laadunvarmistusjärjestelmille auttaa motivoimaan ja kannustamaan johtoa ja henkilöstöä.
Mitä rakennuspalikat tarkoittavat?		Toimintaan kannustaminen				
EQAVET-viitekehyksen täytäntöönpanon kannalta on olennaista, että laadunvarmistusta tuetaan ja arvostetaan.		Arvostaako johtoryhmä laadunvarmistusta? Osallistuvatko kaikki johtajat ammatillisen koulutuksen laadun varmistamiseen? Ottaako johtoryhmä vastuuta laadunvarmistuksesta?				

02	Rakennuspalikoiden yhteys EQAVET-viitekehyksen laadunvarmistuksen neljään vaiheeseen				Keskeiset kysymykset <i>Kysymyksiä onnistumiseen johtavista tekijöistä</i>	Aikaisemmat kokemukset <i>Uusien toimintatapojen esittäminen</i>
	Suunnit- telu	Toteutus	Arviointi	Tarkasta- minen		
2. Koulutuksen järjestäjän tilannetta vastaavat lähestymistavat.	✓	✓			Mitä koulutuksen järjestäjien olisi otettava huomioon, kun ne kehittävät laadunvarmistustaan? Miten ne voivat hyödyntää muiden kokemuksia? Miten laadunvarmistuksen kansalliset yhteyspisteet auttavat koulutuksen järjestäjiä varmistamaan, että lähestymistapa on EQAVET-viitekehyksen mukainen?	Laadukasta koulutusta ja koulutuksen tuloksia koskeva yhtenäinen lähestymistapa auttaa yrityksiä ja koulutuksen järjestäjiä parantamaan kilpailukykyään. Koulutuksen järjestäjillä on usein pitkät perinteet laadunvarmistuksessa, joten onnistuminen on todennäköisempää, jos tätä kokemusta voidaan käyttää jatkokehittämisen perustana. Asteittainen lähestymistapa laadunvarmistuksen käyttöönottoon tai vahvistamiseen on helpompi toteuttaa, joten sillä voidaan saada aikaan merkittäviä parannuksia.
Mitä rakennuspalikat tarkoittavat?		Toimintaan kannustaminen				
EQAVET-viitekehys kattaa ammatillisen koulutuksen järjestämisen kaikki näkökohdat. Koulutuksen laatua voidaan parantaa perustamalla uudet käyttöön otettavat laadunvarmistusmenetelmät olemassa oleviin menetelmiin.		Miten ammatillisen koulutuksen järjestäjät voivat viitekehyksen avulla parantaa laadunvarmistustaan? Onko laadunvarmistus hallittavaa ja realistista?				

03	Rakennuspalikoiden yhteys EQAVET-viitekehyksen laadunvarmistuksen neljään vaiheeseen				Keskeiset kysymykset <i>Kysymyksiä onnistumiseen johtavista tekijöistä</i>	Aikaisemmat kokemukset <i>Uusien toimintatapojen esittäminen</i>
	Suunnittelu	Toteutus	Arviointi	Tarkastaminen		
3. Itsearviointikulttuuri.			✓	✓	Miten johto voi kannustaa henkilöstöä ja muita keskeisiä sidosryhmiä jatkuvasti arvioimaan koulutustarjonnan laatua? Miten ammatillisen koulutuksen järjestäjät voivat oppia toisiltaan? Miten itsearvioinnin tuloksia voidaan käyttää parannusten aikaansaamiseen? Miten järjestäjät voivat kaupallisesta ja kilpailukyyn näkökulmasta jakaa tehokkaita käytäntöjään?	Avoimuus auttaa kaikkia sidosryhmiä tarkastelemaan koulutustarjonnan laatua ja pohtimaan parannuskeinoja. Onnistuneen laadunvarmistukseen kehittäminen on todennäköisempää, jos keskitytään valvontamenetelmien kehittämisen sijaan opetuksen ja oppimisen laadun parantamiseen. Onnistuneen itsearvioinnin avaintekijöitä ovat jatkuva vuoropuhelu ja viestintä.
Mitä rakennuspalikat tarkoittavat?		Toimintaan kannustaminen				
Toimintatavat, joilla rohkaistaan toiminnan tulosten tarkasteluun ja itsearviointiin johtavat laadukkaampaan koulutustarjontaan.		Osallistuvatko kaikki ammatillisen koulutuksen toimijat itsearviointiin? Tukeeko johtoryhmä itsearviointia?				

04	Rakennuspalikoiden yhteys EQAVET-viitekehyksen laadunvarmistuksen neljään vaiheeseen				Keskeiset kysymykset <i>Kysymyksiä onnistumiseen johtavista tekijöistä</i>	Aikaisemmat kokemukset <i>Uusien toimintatapojen esittäminen</i>
	Suunnittelu	Toteutus	Arviointi	Tarkastaminen		
4. Tuetaan laadunvarmistukseen liittyvää henkilöstökoulutusta.	✓	✓		✓	Miten johto voi varmistaa, että kaikki asianomaiset saavat laadunvarmistukseen liittyvää koulutusta? Miten henkilöstökoulutus voi olla kustannustehokasta ja taata laadukkaan koulutustarjonnan?	Lyhytkin laadunvarmistukseen liittyvä koulutus voi saada aikaan suuren muutoksen. Johdon tai johtoryhmän on tuettava laadunvarmistukseen liittyvää koulutusta. Onnistuminen on todennäköisempää, jos uusi käyttöön otettava laadunvarmistusjärjestelmä perustuu olemassa olevaan järjestelmään.
Mitä rakennuspalikat tarkoittavat?		Toimintaan kannustaminen				
Ammatillinen koulutus tarvitsee henkilöstön tietoja, taitoja ja kykyjä. Koulutusta voidaan parantaa, jos henkilöstö on aiempaa paremmin tietoinen laadunvarmistuksen merkityksestä.		Onko laadunvarmistukseen liittyvä tuki ja koulutus kaikkien ammatillisen koulutuksen toimijoiden saatavilla?				

05

**Rakennuspalikoiden yhteys
EQAVET-viitekehityksen
laadunvarmistuksen neljään
vaiheeseen**

Suunnit- telu	Toteutus	Arviointi	Tarkasta- minen
------------------	----------	-----------	--------------------

Keskeiset kysymykset
*Kysymyksiä onnistumiseen
johtavista tekijöistä*
**Aikaisemmat
kokemukset**
*Uusien toimintatapojen
esittäminen*

5. Tiedon ja palautteen käyttö ammatillisen koulutuksen parantamiseen.

		✓	✓
--	--	---	---

**Mitä rakennuspalikat
tarkoittavat?**

Ammatillisen koulutuksen on vastattava sekä työnantajien että oppijoiden tarpeita. Keskeistä laadunvarmistusjärjestelmässä on tapa, jolla koulutuksen järjestäjät keräävät järjestelmällisesti palautetta ja tulostietoa sekä hyödyntävät niitä koulutustarjonnan suuntaamisessa ja parantamisessa.

Toimintaan kannustaminen

Analysoidaanko tietoa ja palautetta ja hyödynnetäänkö sitä koulutustarjonnan parantamiseen?
Auttavatko EQAVET-viitekehityksen indikaattorit ja ohjeelliset kuvaajat tunnistamaan kehittämiskohteita?

Miten järjestäjät voivat hyödyntää EQAVET-viitekehityksen indikaattoreita?

Miten järjestäjät voivat

- päättää, mikä tieto on olennaista
- tunnistaa tiedon lähteitä ja kerätä tietoa
- analysoida tietoa
- parantaa laatua tiedon avulla?

Tiedon kerääminen, analysoiminen ja hyödyntäminen järjestelmällisesti ja yhtenäisesti varmistaa koulutustarjontaa koskevan päätöksenteon laadun.
Oppijoiden, opettajien, kouluttajien ja työnantajien näkemykset ovat olennaisia parannuksen aikaansaamiseksi.
Avoimuus auttaa kaikkia hahmottamaan, millaisia muutoksia tarvitaan – tämä tukee laadun parantamista.

06

**Rakennuspalikoiden yhteys
EQAVET-viitekehityksen
laadunvarmistuksen neljään
vaiheeseen**

Suunnit- telu	Toteutus	Arviointi	Tarkasta- minen
------------------	----------	-----------	--------------------

**Keskeiset
kysymykset**
*Kysymyksiä
onnistumiseen johtavista
tekijöistä*
**Aikaisemmat
kokemukset**
*Uusien toimintatapojen
esittäminen*

6. Varmistetaan, että ammatillinen koulutus perustuu ulkopuolisten ja sisäisten sidosryhmien osallistumiseen.

✓	✓	✓	✓
---	---	---	---

**Mitä rakennuspalikat
tarkoittavat?**

Ammatillinen koulutus perustuu tehokkaaseen kumppanuuteen hallinnon, työmarkkinaosapuolten ja kansallisten sidosryhmien välillä, työnantajien ja koulutuksen järjestäjien välillä sekä oppijoiden ja yhteiskunnan välillä. Nämä osapuolet luovat ammatillisen koulutusjärjestelmän perustan, ja ne antavat järjestelmälle voimaa, merkitystä ja hyväksyntää.

Toimintaan kannustaminen

Paraneeko koulutustarjonnan laatu sidosryhmien palautteen perusteella?
Miten ulkopuolisten ja sisäisten sidosryhmien näkemykset otetaan huomioon?
Selvitetäänkö ja täytetäänkö sidosryhmien tarpeet järjestelmällisen lähestymistavan avulla?

Miten ammatillisen koulutuksen laatua koskevat sisäisten sidosryhmien näkemykset otetaan huomioon?

Miten keskeisten ulkopuolisten sidosryhmien näkemyksistä kerätään tietoa ja miten tämä otetaan huomioon?

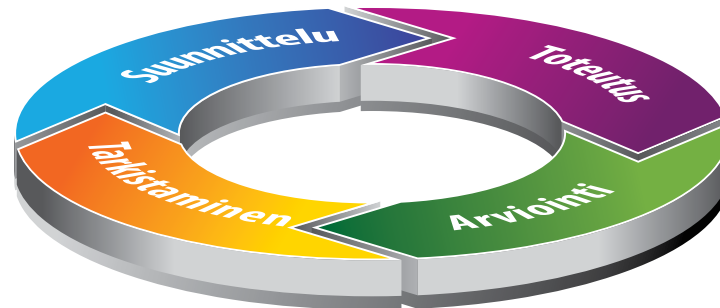
Mitä voidaan oppia kilpailijoilta tai muilta koulutuksen järjestäjiltä?

Ammatillisessa koulutuksessa on olennaista vastata työnantajien tarpeisiin.
Alueellisten ja kansallisten järjestöjen ja vastaavien muiden organisaatioiden sisäinen ja niiden välinen yhteistyö voi auttaa kehittämään parempia laadunvarmistusprosesseja.

Keskeiset viestit

- EQAVET-viitekehys perustuu ammatillisen koulutuksen järjestäjien käyttämiin olemassa oleviin laadunvarmistusjärjestelmiin.
- EQAVET-viitekehysten mukaisia lähestymistapoja laadunvarmistukseen voidaan toteuttaa hyvin erilaisin tavoin.
- Monet koulutuksen järjestäjät ovat kehittäneet omia laadunvarmistusjärjestelmiään, jotka ovat tehokkaita, kustannustehokkaita ja arvostettuja.
- Monet ammatillisen koulutuksen järjestäjät edistävät EQAVET-viitekehysten ja muiden EU:n välineiden käyttöönottoa.
- Kilpailukyvyyn vahvistamiseen tarvitaan osaava henkilöstö, ja laadunvarmistus voi osaltaan edesauttaa tätä.
- Opetuksen ja oppimisen laadunvalvonta on tärkeä osa laadunvarmistusta. Jälkikäteen kerätty palaute opetuksesta ja oppimisesta ei riitä.
- Johtoryhmällä on tärkeä ja keskeinen asema laadunvarmistuksessa, ja sen tehtävänä on varmistaa, että ammatillinen koulutus vastaa työmarkkinoiden tarpeita.

Ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehysten laatuympyrä

Lisätietoa

Rakennuspalikat liittyvät **EQAVET-viitekehysten laadunvarmistuksen vaiheisiin**. Nämä vaiheet on koottu verkkotyökaluksi, joka on suunniteltu tukemaan ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehysten (EQAVET) mukaisia täytäntöönpanoprosesseja ja toimenpiteitä kansallisella ja koulutuksen järjestäjien tasolla.

Työkalu on saatavilla Internetissä EQAVET-viitekehysten verkkosivulla osoitteessa www.eqavet.eu

EQAVET

European Quality Assurance
in Vocational Education and Training

Supporting the implementation of the
European Quality Assurance Reference Framework
for Vocational Education and Training

EQAVET Secretariat
Quality and Qualifications
Ireland (QQI)
10 Lower Mount Street
Dublin 2, Ireland

Tel: 00353 1 905 81 44
E-mail: info@eqavet.eu
Website: www.eqavet.eu

© European Quality Assurance for VET, 2012. All rights reserved. You are welcome to use this material but please remember to quote EQAVET in all references.

Hanke on rahoitettu Euroopan komission tuella.
Tästä julkaisusta vastaa ainoastaan sen laatija, eikä komissio ole vastuussa siihen sisältyvien tietojen mahdollisesta käytöstä.